

København den 19/4 – 2018

Til Københavns Kommune
Kultur- og Fritidsforvaltningen

Aftenskolernes Samråds svar på høringskrivelse af 19. marts 2018 vedr. Kultur- og Fritidsudvalgets effektiviseringsforslag til budget 2019

Generelt vækker det stor forundring og skuffelse, at de fremlagte effektiviseringsforslag på aftenskoleområdet udelukkende retter sig mod at begrænse aktiviteterne i voksenundervisningen i København. Forslaget forsøger ikke at skabe mindre bureaukrati eller bedre muligheder for at drive voksenundervisningen effektivt, men at reducere tilskuddet til de konkrete aktiviteter.

Voksenundervisningen får i dag ikke tilskud til administration af aftenskolerne, men derimod til lærerløn og i meget begrænset omfang til lokaler, i de tilfælde kommunen ikke kan stille offentlige lokaler til rådighed. Lærerlønnen er fastsat af Finansministeriet/KL og aftenskolerne kan ikke fravige de fastsatte løntakster.

Forslaget vil således udelukkende reducere det direkte tilskud til undervisningen.

Dette vil have to konsekvenser:

1. Enten direkte at begrænse undervisningens omfang
2. eller at tvinge priserne på undervisningen op, hvilket vil medføre et frafald af kursister og derved igen begrænse undervisningens omfang.

Aftenskolerne i København har allerede igennem de senere år hævet kursuspriserne markant for at imødegå omfattende årlige besparelser, og det er vores opfattelse, at voksenundervisningen snart kun vil være et tilbud til borgere, der har en særlig god betalingsevne.

Folkeoplysningen er per definition tænkt som et tilbud om fordybelse, læring og aktivt medborgerskab til alle uanset den enkeltes økonomiske formåen. Det er netop derfor, at tilskuddet til undervisningen er så helt afgørende for, at vi kan levere kurstillbud, der henvender sig til alle befolkningsgrupper. Men politikerne i Københavns Kommune skal være bevidste om, at man med tidligere års samt indeværende års budgetforslag er ved at gøre op med dette princip. Gennem vedvarende at reducere tilskuddet til gennemførelse af undervisningen, bliver aftenskolerne nødt til at hæve kursuspriserne, hvilket medfører, at kun de velstillede borgere fremadrettet har råd til at købe kurser. Dette er imod folkeoplysningslovens ånd og temmelig uforståeligt i en kommune, hvor borgerne har sammensat borgerrepræsentationen med sigte på social forståelse og aktivt medborgerskab for alle.

I det følgende afgives svar på udvalgte punkter i budgetforslaget.

Ad 7: Fastfrysning af tilskud.

Det er vigtigt for Aftenskolernes Samråd at påpege, at en fastfrysning af tilskuddene vil reducere omfanget af voksenundervisningen i København. Aftenskolerne er fuldstændigt afhængige af løntilskuddet samt tilskud til nedsættelse af deltagerbetalingen til betalings svage borgere.

For at kunne oppebære tilskud via folkeoplysningsloven skal aftenskolerne ansætte undervisere, der aflønnes efter gældende takster fastsat af Finansministeriet og KL. Lønomkostningerne pr. lektion er derfor udefra givne, og kan ikke påvirkes af aftenskolerne selv. Når lønsatserne hvert år stiger, øges aftenskolernes omkostninger dermed i samme takt. Hvis tilskuddene fremadrettet ikke bliver løn/pris reguleret er ændring af kursuspriserne den eneste måde aftenskolerne kan kompensere for dette.

Øgede kursuspriser betyder to ting:

1. lavere efterspørgsel efter voksenundervisning
2. social skævvridning i forhold til hvem, der går på aftenskole

Den lavere efterspørgsel efter kurser betyder, at aftenskolerne kommer ind i en negativ spiral, hvor færre undervisningstimer betyder laver tilskud, som igen medfører færre udbudte timer, der igen medfører lavere tilskud etc.

Hvis kursuspriserne hæves vil aftenskolerne fremadrettet fortrinsvis appellere til det købestærke publikum og voksenundervisningen bliver i højere grad forbeholdt folk fra de højere indkomstgrupper. På den måde fjerner vi os fra folkeoplysningens intention og grundlag.

Endvidere medfører forslaget en reduktion af tilskud til nedsættelsen af deltagerbetalingen for særligt udsatte grupper samt reduktion af tilskud til handicapbetingede udgifter. Dette er på samme måde med til at forringe økonomisk svage gruppers mulighed for at deltage i voksenundervisningen.

Derfor er den almindelige løn- og prisfremskrivning af budgettet til den folkeoplysende voksenundervisning en helt central forudsætning for at aftenskolerne kan fastholde aktivitetsniveauet og levere kursustilbud til alle og ikke kun en privilegeret del af kommunens borgere.

Ad 8) Mellekommunal refusion på voksenundervisningsområdet

De københavnske aftenskoler tiltrækker hver år et stort antal udenbysdeltagere til Københavns Kommune. Det skyldes primært to forhold:

1. Mangfoldige og højt kvalificerede kursustilbud
2. Undervisning i specialiserede faglige og pædagogiske miljøer

Her spiller især handicapskolerne, de store skoler og de, der har specialiseret sig i at tilbyde kurser indenfor bestemte fagområder i særligt indrettede lokaler en stor rolle. De har nemlig i særlig grad formået at opbygge rammen for stærke sociale og faglige fællesskaber, der rækker ud over selve undervisningen, hvilket er med til at tiltrække kursister uden for København. Resultatet har været en årlig indtægt for Københavns Kommune på 5-7 mio. kr. Pengene er indgået i aftenskolernes ramme for at sikre den fortsatte fastholdelse og udvikling af området i København. Med andre ord har aftenskolerne selv været med til at finansiere sin økonomiske ramme for voksenundervisningen i København gennem tilskud fra andre kommuner. Hvis den mellemkommunale refusion fremadrettet tages fra aftenskolerne og bruges til andre formål, vil aftenskolerne ikke kunne fastholde den standard, der skaber de mellemkommunale indtægter. Man forringer derfor med dette forslag mulighederne for fremtidige mellemkommunale indtægter - i yderste konsekvens et tab for København på mellem 5 og 7 mio. kr. årligt.

At tage 1. Mio. kr. fra aftenskolernes ramme ved at fratage os dele af den mellemkommunale refusion, er voldsomt bekymrende og rammer aftenskoleaktiviteterne i København meget hårdt. Vi må på de skarpest tage afstand fra at politikerne på den måde beskærer vores rammemæssigt fastsatte løntilskud til undervisningen.

Aftenskolernes Samråd er fuldstændig bevidst om de økonomiske realiteter, der ligger bag det fremsendte budgetforslag, men må gøre opmærksom på, at aftenskolerne over mange år har effektiviseret driften for at afbøde konsekvenserne af de stadige besparelser. Mulighederne for effektiviseringer er ved at være udtømte og budgetforslaget befordrer kun begrænsning af de aktiviteter ca. 100.000 borgere i København gør brug af hvert år.

Med venlig hilsen

Aftenskolernes Samråd i København